

Memòria de les activitats de la SOCIETAT CATALANA DE GEOGRAFIA (filial de l'Institut d'Estudis Catalans) corresponent al curs 1993-94, *Països, regions, fronteres en un món canviant*

Assemblea General Ordinària

El 14 de juny de 1993, se celebrà l'Assemblea General Ordinària de Socis de la Societat Catalana de Geografia (SCdG) corresponent al curs 1992-93. En començar l'acte, el president, senyor Vicenç Biete, demanà a l'Assemblea que ratifiqués l'acord de la Junta de Govern de nomenar el senyor Joan Rebagliato i Font Membre Honorari de la Societat Catalana de Geografia, atesa la seva fidelitat insubornable al país, la seva notable dedicació a la geografia i la seva disposició exemplar a participar en les activitats de la SCdG; la proposta fou refermada unànimement per l'Assemblea.

A continuació, el secretari, senyor Enric Bertran, llegí l'acta de l'anterior Assemblea General Ordinària i la Memòria d'Activitats del curs 1992-93; tots dos documents foren aprovats per l'Assemblea. Després, la tesorera, senyora Montserrat Cuxart, presentà l'estat de comptes de l'any 1992, que fou ratificat per l'Assemblea.

Abans de procedir a l'elecció de les persones que havien d'ocupar els càrrecs de la Junta de Govern que es renovaven reglamentàriament, el president, senyor Vicenç Biete, explicà les raons per les quals la vice-presidenta cessant, senyora Maria Dolors Garcia Ramon, no es presentava a la reelecció i li agraià la seva generosa dedicació a les tasques de govern durant els anys en què havia ocupat el càrrec. Un cop feta la votació, la Junta de Govern quedà constituïda de la següent manera:

president: Vicenç Biete i Farré
vice-presidenta: Roser Majoral i Moliné
tesorera: Montserrat Cuxart i Tremps
secretari: Enric Bertran i Gonzàlez

vocal primer: Joaquim Cabeza i Valls
vocal segona: Rosa Ascon i Borràs
vocal tercer: vacant
vocal quart: vacant
vocal cinquè: Joan Tort i Donada
vocal sisè: Enric Mendizàbal i Riera

Finalment, l'Assemblea ratificà la gestió de la Junta de Govern durant el curs 1992-93.

Activitats científiques

1. Conferències

El curs 1993-94, titulat *Països, regions, fronteres en un món canviant*, començà oficialment el dia 25 d'octubre de 1993, data en què el senyor **Ignasi Riera i Gassiot**, escriptor, regidor de l'Ajuntament de Cornellà de Llobregat i diputat del Parlament de Catalunya, pronuncià una conferència titulada *Catalunya també és...*

El dia 9 de novembre de 1993, el senyor **Francesc Gurri i Serra**, del Centre Excursionista de Catalunya, tractà d'*Alaska, l'última frontera*.

El dia 10 de desembre de 1993, el professor **Antonio José Campesino**, de la Universitat d'Extremadura, parlà de *La planificación regional transfronteriza luso-española*.

El dia 20 de gener de 1994, se celebrà una sessió dedicada al Japó, en el decurs de la qual intervingueren els senyors **Ramon Vilaró**, periodista, que dissertà de *El repte del Japó, una potència per al segle XXI*, **Jordi Pagès**, historiador, que tractà de *El Japó o les paradoxes del budisme Zen*, i **Ko Tazawa**, sociòleg i professor de japonès de la Universitat de Barcelona, que parlà de *La vida quotidiana del Japó*.

El dia 17 de febrer de 1994, el senyor **Joan Rebagliato i Font**, llicenciat en Filosofia i Lletres i membre honorari de la Societat Catalana de Geografia, dissertà sobre *Canvis de fronteres a Europa durant el segle XX*.

El dia 1 de març de 1994, el professor **Jean Bisson** pronuncià una conferència titulada *Mutation au Sahara maghrébin*.

El dia 8 de març de 1994, el professor **György Enyedi**, de l'Acadèmia Hongaresa de les Ciències, parlà de *Les capitales centro-européennes dans l'integration métropolitaine européenne*. L'estada a Barcelona del professor Enyedi fou subvencionada per la Comissió Interdepartamental de Recerca i Innovació Tecnològica (CIRIT) de la Generalitat de Catalunya.

El dia 12 d'abril de 1994, el professor **John Naylor**, director del Centre d'Estudis Ibèrics de la Universitat de Keele, dissertà sobre *La reanudación de la historia: repercusiones mundiales del colapso del Imperio soviético*.

El dia 28 d'abril de 1994, el senyor **Masaru Ito**, cònsol general del Japó, pronuncià una conferència titulada *Lo que el Japón contribuye al mundo actual*.

El dia 5 de maig de 1994, el professor **David Serrat i Congost**, de la Facultat de Ciències Geològiques de la Universitat de Barcelona, parlà de *L'Antàrtida: un paradís?*

El dia 9 de juny de 1994, l'Il·lm. Senyor **Enric Lluch i Martín**, membre de l'Institut d'Estudis Catalans i professor de la Universitat Autònoma de Barcelona, pronuncià la lliçó científica que serví de cloenda al curs 1993-94, sota el títol de *Els pobles iugoslaus*.

2. Curssets monogràfics

El mes d'abril de 1994, el senyor **Joan Tort i Donada**, professor de la Universitat de Barcelona, dirigí un *Curs-seminari d'introducció a la toponímia*. El dia 18, el professor **Joan Tort** tractà de *La toponímia com a instrument d'anàlisi i descripció del territori*; el dia 19, el senyor **Ramon Amigó** s'ocupà de *El recull dels noms de lloc: notes metodològiques*; el dia 20, la senyora **Anna Borbonet** féu una *Aproximació filològica i dialectològica a la toponímia catalana*; i, el dia 21, el senyor **Vicenç Biete** dedicà una lliçó a l'*Estudi d'un territori concret a partir dels seus topònims. El cas de Cabacés (Priorat)*.

El mesos de maig i juny de 1994, el senyor **Pau Alegre i Nadal**, professor de la Universitat Autònoma de Barcelona, dirigí un *Cicle sobre l'evolució de la cartografia al segle XX*. El dia 24 de maig, el senyor **Pau Alegre**, geògraf, tractà de *La documentació geogràfica de Catalunya al segle XX* i la senyora **Carme Montaner**, de la Cartoteca de Catalunya, parlà de *La cartografia de base de la primera meitat del segle XX*; el dia 31 de maig, el senyor **Lluís Gelpí**, arquitecte, s'ocupà de *El desenvolupament de la producció cartogràfica de base als anys seixanta i setanta* i el senyor **Josep M. Camarasa**, biòleg, parlà de *La introducció dels sistemes d'informació geogràfica i la teledetecció*; i, el dia 7 de juny, el senyor **Xavier Baulies**, de l'Institut Cartogràfic de Catalunya, dissertà sobre les *Aplicacions temàtiques actuals de la teledetecció* i el senyor **Jaume Massó**, de l'Institut Cartogràfic de Catalunya, parlà de *Les tendències de la producció cartogràfica de base*.

Totes les activitats científiques ressenyades fins ara foren realitzades a l'Institut d'Estudis Catalans.

3. Sortides d'estudi

El dia 13 de novembre de 1993, s'efectuà una sortida d'estudi a la vila de Capellades. Al matí, el professor **Joan Tort** féu una acurada explicació de diversos aspectes geogràfics d'aquesta contrada i hom visità el *Museu-Molí paperer*, acompanyats pel senyor **Joan Farriol**, mestre paperer, i l'*Abric Romaní*, guiats pels senyors **Raül Bartrolí** i **Artur Cebrià**, arqueòlegs.

Al migdia, als *jardins del carrer Garbí*, els senyors **Lluís Castells**, alcalde de Capellades, **Vicenç Biete**, president de la SCdG, **Enric Freixa**, president de la Reial Acadèmia de Ciències, i **Hilari Sanz**, comissionat de relacions exteriors del Centre Excursionista de Catalunya, pronunciaren sengles parlaments que glossaren la figura del **Dr. Lluís Solé i Sabarís**, antic president de la SCdG, amb motiu del descobriment d'un monument en homenatge al Dr. Solé, dissenyat per l'escultor **Joan Escala**.

Després de dinar, els assistents visitaren la fàbrica de paper de **Cal Tort**, situada a la ribera de la riera de Carme, on el director de l'establiment explicà i ensenyà el procés mecanitzat de l'elaboració de paper. Finalment, a la **sala d'actes del Museu-Molí**, se celebrà una sessió acadèmica, presidida pels senyors Lluís Castells, alcalde de Capellades, i Vicenç Biete, president de la SCdG, en què intervingueren els senyors **Josep Riba i Gabarró**, del Centre d'Estudis Comarcals d'Igualada, que tractà dels **Aspectes antics i moderns de les indústries tèxtils, metal·lúrgiques i mineres de la conca de l'Anoia**, **Miquel Gutiérrez i Poch**, historiador i arxiver municipal de Capellades, que parlà de **Els motius de pervivència de la fabricació manual de paper a Espanya els segles XIX i XX**, i el senyor **Joan Tort i Donada**, professor de la Universitat de Barcelona, que dissertà sobre **Lluís Solé i Sabarís, aproximació a una visió creativa de la Geografia**.

El dia 13 de febrer de 1994, s'efectuà una sortida especial en col·laboració amb el Centre Excursionista de Catalunya, amb motiu del **Segon centenari del mesurament del meridià Dunkerke-Barcelona** i en el marc dels actes que aquest curs 1993-94 ha organitzat el Centre per commemorar aquest esdeveniment científic. Durant el matí, hom visità la vila d'**Altafulla**, l'**ermita de Sant Antoni** i les excavacions de la **vil·la romana dels Munts**. A la tarda, els assistents foren rebuts al **Centre de Lectura de Reus**.

El dia 30 d'abril de 1994, s'efectuà una sortida d'estudi a la **Ribagorça**. Al matí, hom visità les instal·lacions de la **central hidroelèctrica d'Escales**, la vila del **Pont de Suert**, el poble de **Sopeira** i el **monestir romànic d'Alaó**. Després de dinar, els assistents visitaren l'**església-castell de Benavarri** i efectuaren un **debat sobre la problemàtica actual de la Ribagorça**, amb la participació dels senyors **Josep Bardagí**, **Agustí Larrègula** i **Joan Tort**.

4. Altres actuacions

La SCdG donà el seu suport als actes commemoratius del **Segon Centenari del Mesurament del Meridià Dunkerke-Barcelona**, organitzats, durant aquest curs 1993-94, pel Centre Excursionista de Catalunya.

La SCdG col·laborà en l'organització del **Debat sobre el Pla Territorial Metropolità de Barcelona**, celebrat el 9 de març de 1994, a l'Institut Tecnològic de la Construcció de Catalunya.

La SCdG donà el seu suport al cicle de conferències **Montserrat, medi i home**, organitzat per l'Institut de Ciències de l'Educació de la Universitat de Barcelona, la Rectoria Vella de Sant Celoni i la Coordinadora per a la Salvaguarda del Montseny, del març al juliol d'enguany.

5. Publicacions

Aquest curs 1993-94, han estat editats els números 35 i 36 de **Treballs de la SCdG**, corresponents a juny i desembre de 1993, que componen el volum VIII i que són dedicats a homenatjar la figura de Lluís Casassas i Simó. El primer número ha estat publicat amb el suport de l'Institut d'Estudis Catalans i el segon amb una subvenció de la Diputació de Barcelona.

Obituari

El dia 19 d'abril de 1994, morí a Barcelona la senyora **Maria Fontserè**, vídua de Josep Iglésies i activa col.laboradora de la SCdG.

Notes diverses

El dia 7 de setembre de 1993, la Junta de Govern de la SCdG nomenà els senyors **Lluís Riudor i Gorgas** i **Francesc Nadal i Piqué** vocals tercer i quart, respectivament, per tal de cobrir interinament aquestes dues vocalies, fins la propera Assemblea General de Socis.

El mes de maig de 1994, la Generalitat de Catalunya imposà **la Creu de Sant Jordi** a l'**Il·lm. Senyor Joan Vilà i Valentí**, membre de l'Institut d'Estudis Catalans i de la SCdG.

Moviment de socis

En acabar el curs 1992-93, el nombre de membres de la SCdG era de 415; d'aleshores ençà, hi ha hagut 31 altes i 4 baixes. Així doncs, ara, en tancar l'exercici 1993-94, el nombre d'associats és de 442, dels quals 12 són honoraris i 430 són numeraris (EB).